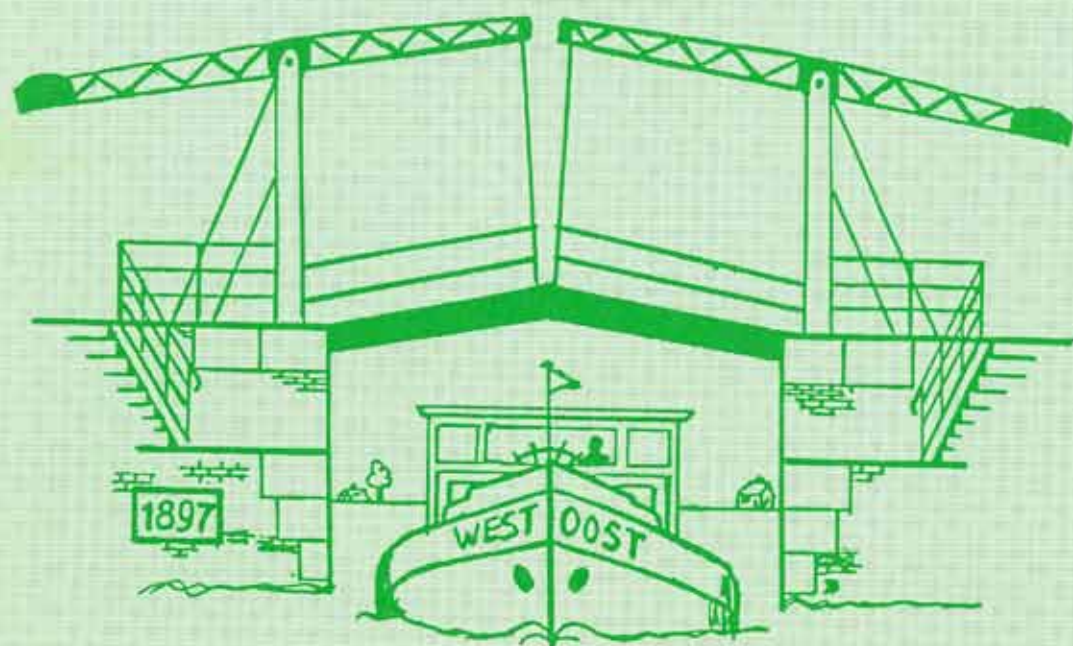
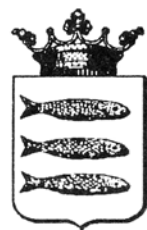

DORPSORGaan SPAARNDAM

Dorpsorgaan

Blad van de Dorpsraad Spaarndam
Onder verantwoordelijkheid van de redactie

25° jaargang 1991 no. 1

Redactie
Gerrit van den Beldt, Jan Berk,
Ageeth de Kuijer, Hanneke Luijtze,
Herman Radema

Adres
Westkolk 4, Spaarndam-West

Vormgeving
Willem van Warmerdam

Technische ondersteuning
Ageeth de Kuijer, Wil van Warmerdam,
Willem van Warmerdam

Druk
Huisdrukkerij PZS

Er worden af en toe opmerkingen gemaakt als zouden we, Dorpsraad en Dorpsorgaan, dit jaar 25 jaar bestaan. Deze gedachte wordt ingebracht door de eerste regel in ons Dorpsorgaan, waar staat vermeld:

25° jaargang nr. 1.
Doch even nadenken geeft aan dat we aan het eind van dat jaar pas 25 jaar voltooid hebben.

Ons allereerste Dorpsorgaan begon immers met de 1° jaargang nr. 1, dus aan het eind van dat jaar was er 1 jaar vol. Dat betekent dat wij in 1992 25 jaar bestaan; nog even wachten dus.

Wij hebben nu een jaar de tijd om ons voor te bereiden op dit feit. We hebben wel een enkel idee in welke vorm we dit feest gaan gieten, maar wellicht leven er ook ideeën bij onze trouwe lezers. Mocht u suggesties hieromtrent hebben, zet het op papier en laat het ons horen.

Wij wensen u bij het lezen van de 25° jaargang nr. 1 weer veel genoeg toe.

Inhoudsopgave

De Dorpsraad	2
Renovatie watergemaal Rijnland	3
Dorpsagenda	3
Veranderingen in en rond het Dorpscentrum	4
Achtergronden bij bouw supermarkt AH	5
Over het groenstructuurplan Haarlem	5
Windmolens op Schoteroog	6
Kroniek van Spaarndam	8
Vierde jaarverslag van de Historische Werkgroep Spaarndam	12
Ook dit gebeurde in Spaarndam....	15
In gesprek met	16
Darts in Spaarndam	19
Gratis volleyballen in teamverband	19
Openingstijden Speeltuín „Nieuw Leven"	20
Kano- en Roeivereniging van start	20
Bericht van het nationaal fonds kinderbescherming	21
Over populaire populieren	21
Een bericht van de Vrienden van de Stompe Toren	22
Stichting peuterspeelzaal 't Brinkertje	23
Van de Werkgroep Opvang Asielzoekers Spaarndam	23
Inzamelen oud papier	23
Regionale brandweer Zuid- en Midden Kennemerland	24
Openstelling Gemeentearchief op zaterdag	24
Opening praktijk voetreflexologie/kinesithérapie	24

Mededelingen van de Dorpsraad

De Dorpsraad

- heeft de notulen van de Openbare vergadering van 5 november 1990 ter inzage gelegd. Wilt u deze notulen inzien dan kunt u contact opnemen met dhr. Wil van Warmerdam.
- heeft aan de PTT kenbaar gemaakt verdere stappen te zullen ondernemen om sluiting van het postkantoor tegen te gaan. Een afschrift van deze brief is eveneens verzonden aan de Gemeente Haarlemmerliede ca. en het bestuur van de Stichting Dorpscentrum Spaarn-dam.
- heeft vernomen dat er een proef in vier gemeenten is gestart om het zware verkeer te weren. Dit verkeer mag dan tot de gemeentegrens en de vracht moet dan worden overgeladen in kleine auto's. De Dorpsraad houdt deze proef in de gaten.
- heeft een noodkreet ontvangen over bebouwing bij Fort Noord. Zij zal de gemeente vragen wat de plannen zijn en hoe deze eruit zien met betrekking tot het realiseren van een supermarkt.
- heeft op verzoek van de Spaarneschool een afgevaardigde van de Dorpsraad aangewezen om zitting te nemen in de bouwcommissie voor de nieuwe school. Er zal kritisch gelet worden op de plaatsing van de noodlokalen en eventuele overlast.
- heeft een ondersteunende brief verzonden aan B & W van de gemeente Haarlemmerliede ca., naar aanleiding van het kappen van de populieren op de Westhoff en het uitblijven van informatie over de renovatie.
- heeft vernomen van het Recreatieschap dat zij van plan is een voetgangersbrug aan te leggen over Zijkanaal B, als verbinding tussen de Noord-Spaarndammerpolder (bij de nieuwe golfbanen) en Fort Noord.
Met betrekking tot Fort-Zuid heeft het Recreatieschap haar ideeën uiteengezet om een restaurant in de vorm van een glazen koepel te plaatsen bovenop dit fort.
- heeft een zitting van de Raad van State bijgewoond waarin het beroep diende van de firma Rutte, die had gevraagd om ontheffing van een aantal milieu-ontheffingen.
- is op de hearing geweest van de Provincie Noord-Holland welke handelde over het Plan van Aanpak Schiphol. De Dorpsraad heeft haar bezwaren geuit tegen de aanleg van een 5e baan, de toenemende nachtvluchten en luchtverontreiniging en het laten starten van alle vliegtuigen van de Zwanenburghaan ten westen van Halfweg.
- heeft tekeningen gezien van de verbouwing van het gemaal van Rijnland dat in de komende jaren gerealiseerd gaat worden. (Zie elders in dit nummer).
- heeft met de gemeente Haarlem gesproken over de verplaatsing van de bushalte en het versmallen van de inrit van de Grote Sluis.
- heeft zijn vaste vertegenwoordiger in de Commissie Beschermd Dorpsgezicht, dhr. P. de Meester, vervangen door mevr. M. Scholtemeijer. De Dorpsraad is dhr. de Meester zeer erkentelijk voor zijn grote inzet en inbreng binnen deze commissie.
- heeft een onderhoud gehad met wethouder Marselje van Haarlem. Gesprekspunten waren het parkeerterrein op Fort Zuid, de verplaatsing van Bouwens' supermarkt en het uitblijven van verkeersmaatregelen in het oude dorp.
- tenslotte heeft de Dorpsraad van Hoogheemraadschap van Rijnland vernomen dat zij niet afwijzend staat tegenover het plaatsen van een schuilhokje ten oosten van de grote Sluis.

Mededelingen van de Dorpsraad

Renovatie watergemaal Rijnland

De eerstvolgende jaren zal er een grote renovatie alsmede uitbreiding van het watergemaal aan het Spaarne gaan plaatsvinden. De renovatie houdt o.a. in het vernieuwen van de motoren en tandwielkasten met daaraan verbonden de nodige funderingswerkzaamheden. Omdat dan tevens tot een capaciteitsvergroting van het te verplaatsen water zal worden overgegaan, betekent dit zwaardere motoren. De omwonenden zouden dan gelijk kunnen gaan denken aan meer geluid-overlast, doch gezien de geluidsisolatie die er zal worden aangebracht, wordt ons de verzekering gegeven dat het geluid door deze maatregelen eerder minder dan meer zal zijn. Er wordt daarbij gesproken over 3 decibel, hetgeen we aanzienlijk mogen noemen. Meer waterverplaatsing zou in kunnen houden ook meer geluid. De Spaarndammers en zeker de omwonenden weten dat het gedonder van het water meer geluid teweeg brengt dan de motoren. Welnu, ook hier zullen voorzieningen worden getroffen om de last terug te brengen, zelfs lager dan nu het geval is. De verplaatsingscapaciteit van het water wordt vergroot door de schepraderen te verbreden. U begrijpt dat hiertoe het gemaal buiten werking gesteld moet worden. Dit kan niet geheel, doch er is een fasering in de werkzaamheden ingebracht waardoor er altijd de mogelijkheid blijft 75% van de huidige capaciteit te handhaven. Daartoe wordt een noodgemaal geplaatst op de westelijke kadijk vlak naast het gemaal, waardoor via een nog te graven kanaaltje er water uit de fortgracht, welke in verbinding staat met het Spaarne, gepompt kan worden. Om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren en het onderhoud in de toekomst naar behoren te kunnen vervullen, wordt er naast de huidige brug van de Pol naar het Jaagpad (welke brug blijft bestaan), een nieuwe brug gelegd tegen het gemaal aan. Deze is niet voor openbaar verkeer bestemd. Omdat de neerslag van regenwater het grootst is rond de wintermaanden, zal de gedeeltelijke stopzetting van het gemaal in de zomer plaatsvinden. De planning voor de komende jaren is als volgt: In 1991 zullen zoveel mogelijk de voorberei-dende werkzaamheden worden uitgevoerd. In de zomer van 1992 en die van 1993 zal er steeds een half gemaal buiten werking zijn. Hiertoe zullen voor en achter damwanden geslagen worden. In 1994 zullen dan de laatste werkzaamheden om het geheel af te ronden gedaan worden en zal de renovatie klaar zijn. Wij meenden onze bewoners van deze ontwikkelingen op de hoogte te brengen, opdat zij, wanneer er hierdoor sprake zou zijn van enige overlast, begrip op zou kunnen brengen, waartoe een en ander dient en hoe lang het gaat duren.

Jan Berk

Dorpsagenda

9 april	Modeshow Plattelandsvrouwen	Dorpshuis 20.00 uur
4 mei	Jeugdbasketbaltoernooi	Dorpshuis 10 tot 16 uur
1-2 juni	Toneeluitvoering Die Spaerne Geshellen	Dorpshuis
20 juni	Slotavond Adalbertusschool	Dorpshuis 20.00 uur

Veranderingen in en rond het Dorpscentrum

Op het braakliggende terrein naast het Dorpscentrum komt geen woningbouw. Er zouden anders geen mogelijkheden overblijven voor uitbreiding van het Dorpscentrum. En bovendien: wonen daar – wat achteraf, niet leuk bereikbaar – zou niet erg aantrekkelijk zijn.

Wat komt er wel?

Om te beginnen: het dorpshuis kan worden uitgebreid. En de sportzaal van het Dorpscentrum kan worden uitgebouwd tot een sporthal, met tribune en materiaalruimte.

Er blijft dan nog ruimte voor een toegangsweg naar het achtergebied. Dat achtergebied (tussen de achterkant van de sporthal en de achterkant van de garageboxen) is beschikbaar voor een gebouw ten behoeve van „maatschappelijke voorzieningen” (bv de kinderopvang, die nu in het dorpscentrum is ondergebracht).

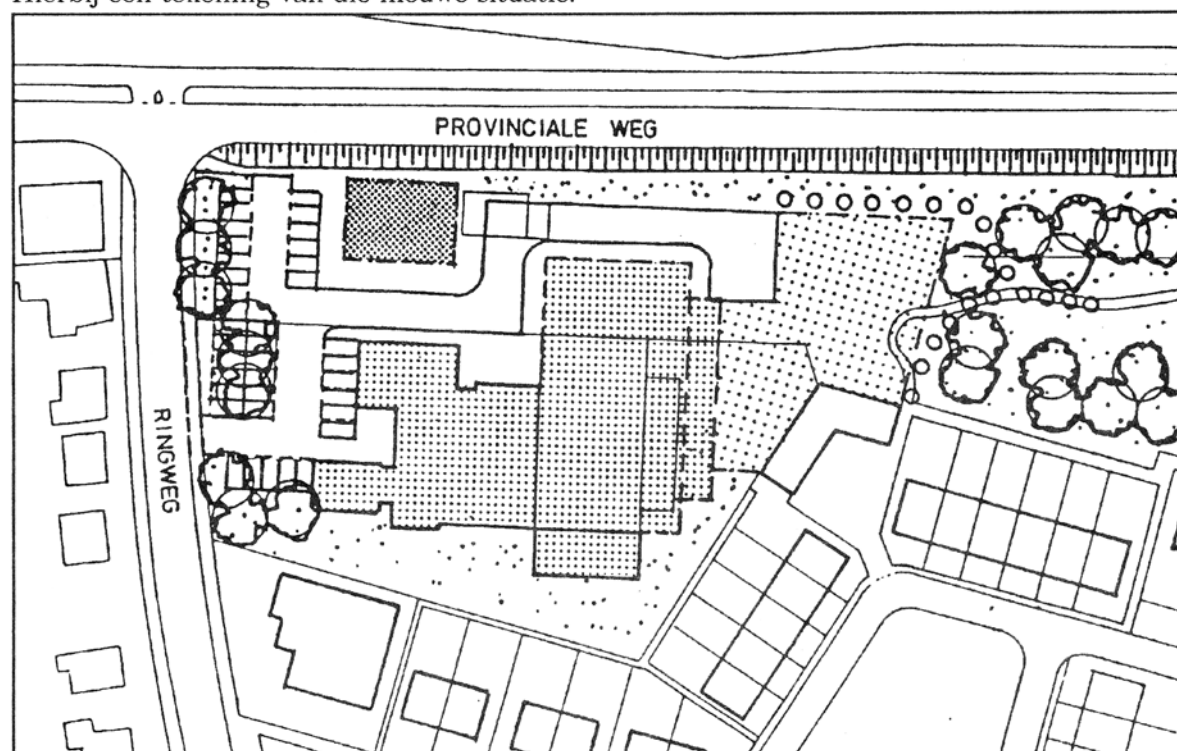
Het parkje achter de bestaande woningen blijft dan gehandhaafd, alleen het padenstelsel wordt wat aangepast.

Langs de Ringweg wordt de parkeeraccommodatie uitgebreid. Het aantal plaatsen wordt met 15 á 20 vergroot.

Er blijft dan nog een (rechthoekige) ruimte van 200 m² over. Daar kan de snackbar komen.

Aanvullende boombeplanting aan de kant van de Ringweg kan de kale aanblik wegnemen.

Hierbij een tekening van die nieuwe situatie.

Het gaat bij dit alles om een advies van VVK Architectuur & Stedebouw bv, waarmee de raadscommissie voor ruimtelijke ordening inmiddels akkoord ging. Op een onderdeel is nog een alternatief plan in overweging.

Het wachten is nu op de definitieve beslissing van de gemeenteraad. En op het bestuur van de Stichting Dorpscentrum, dat nog moet beslissen over de voorgestelde uitbreiding.

Herman Radema

Achtergronden bij bouw supermarkt AH

H. Bouwens heeft ongeveer een jaar geleden een verzoek ingediend bij B & W van Haarlem om de huidige winkel uit te mogen breiden. Dit gaf hem dan de gelegenheid om het gehele assortiment artikelen van AH in zijn winkel te kunnen verkopen, waarvoor uit de klantenkring vraag naar was.

Dit verzoek is door B & W afgewezen. Hem werd door B & W geadviseerd naar een andere lokatie voor een nieuw te bouwen, grotere supermarkt uit te kijken. Dit advies had tevens als achtergrond aan een andere wens van Spaarndam te voldoen, namelijk zoveel mogelijk zwaar bevoorradingsverkeer uit Spaarndam te weren.

In overleg met Stadsontwikkeling is toen het oog gevallen op Fort Noord op ongeveer 100 meter afstand, westelijk gelegen van de huidige winkel.

H. Bouwens kon zich daarin wel vinden en wilde dan om zo min mogelijk hinder te geven aan de omgeving, bouwen in de zogenaamde „kuil”, welke zich bevindt ca. 50 meter van de fortingang af, aan de rechterzijde van de weg.

Omdat dit mogelijk problemen met de verwerving van de grond zou geven, stelde B & W echter voor de lokatie direct bij de ingang, aan de rechterzijde te gebruiken, achter de woningen van het Visserseinde en het Havenplein. Om dit te verwezenlijken ziet het grondbedrijf van de Gemeente Haarlem zich nog geplaatst voor problemen met Defensie-Landbouwschap, het Recreatieschap Spaarnwoude en last but not least de Provincie. Allen moeten met deze plannen akkoord gaan.

Uiteraard zijn er op deze plannen al reacties losgekomen van voor en tegen, al of niet gefundeerd. Ook bij ons in de Dorpsraad zijn verschillende meningen. Enkel vinden dat er op de forten – in het algemeen – helemaal niets gebouwd mag worden, om de van oudsher bekende beslotenheid van de forten en de daarmee gepaard gaande natuurwaarden te handhaven, nu en in de toekomst.

Hoe een en ander zich zal ontwikkelen blijft nog even een vraagteken. Wij zullen u op de hoogte houden in ons aller belang.

Jan Berk

Over het groenstructuurplan Haarlem

Wij meenden er goed aan te doen om een van de hoorzittingen over het groenstructuurplan van de Gemeente Haarlem te gaan bezoeken, om aan de weet te komen wat daarin over Spaarndam aan de orde zou komen.

We kunnen echter kort zijn: er komt een zinsnede in voor dat er specifieke zorg aan Spaarndam besteed zal worden en dat was het dan. Zelfs over het zogenaamde „Bomenplan Spaarndam” wordt met geen woord over gerept.

Wij laten het er niet bij zitten, we gaan reageren en zullen u t.z.t. resultaten daarvan laten weten.

De Dorpsraad

Windmolens op Schoteroog

Waarom staan die molens meestal stil? Wat leveren ze eigenlijk op? We gingen eens praten met de heren ir Schol en Hendrikse van het Energie Bedrijf Haarlem (EBH).

De molens blijken gigantische bouwsels te zijn. Wieken met 24,5 m diameter zitten op een mast van 44 m, totale hoogte dus 56 m (de hoogste kraan van werf Stapel is 35 m). Het draaibare bovenstel weegt 9 ton. Alleen de kunststof wieken wegen al 2 ton. In de turbine zit behalve de „dynamo” nog een zware versnellingsbak en tandwielkast. De installatie op Schoteroog kostte ruim 1.2 miljoen. De levensduur wordt geschat op 20 jaar.

De molens gaan draaien bij een wind van 5 m/sec (windkracht 2) en stoppen automatisch bij 45 m/sec (windkracht 9). Bij hogere windsnelheid neemt niet de draaisnelheid toe (die blijft rond 47 omwentelingen per minuut) maar kiest de molen een hogere versnelling. En heeft dan dus hogere produktie. De molens draaien zichzelf op de wind: een windvaantje en een windsnelheidsmeter sturen langs elektronische weg een kruimotor en de versnellingsbak. Draaiend staan de wieken precies recht in de wind.

De opbrengt van de vier molens is geraamd op 1,350.000 kWh, d.i. het verbruik van 520 á 650 woningen (in Spaarndam-West staan 340 woningen, in oost 780). Maar voorlopig zijn we nog niet zover. Een evaluatie-rapport over het eerste jaar laat een teleurstellend beeld zien. De opbrengst was 750.000 kWh, de helft van het geraamde, energie voor 300 woningen. En die opgewekte energie kostte veel meer dan de door het PEN geleverde energie (34 cent tegen 12 cent per kWh voor de PEN-energie).

De oorzaak is dat de apparatuur diverse soorten storingen had: problemen met de koeling van generator en tandwielbak, met het mechaniek van kruimotor en remschoenen, enz. Twee maal verbrandde een generator. Alle storingen zijn voor rekening van de leverancier opgelost. Onlangs koos hij voor een drastische aanpak: de molens worden deze maand omgebouwd, zij krijgen een ander type generator. Daarna zullen ze opnieuw „ingeregeld” moeten worden, een proces dat zeer nauw luistert. En dus tijd kost.

Ook elders doen zich zulke problemen voor. Het evaluatierapport stelt dan ook dat „de huidige generatie windturbines nog te duur en onvoldoende bedrijfszeker is”. Windmolens werden aanvankelijk gebouwd in kleine bedrijfjes. De vraag ging snel naar steeds grotere turbines: na 50 kW ging men naar 100 of 160 kW, naar 250 kW zoals op Schoteroog en nu al naar 500 kW, 1000 kW en meer. De kleinschalige bedrijven konden dit niet aan. Zoals ir Schol het uitdrukt: „De ontwikkeling verloopt in de praktijk, de research gebeurt in feite bij de klant”. Zijn evaluatierapport concludeert dat Haarlem „er voor betaalt vooraan te hebben gelopen”. Nu er een nieuwe fase intreedt „lijkt het verstandig om niet opnieuw in de voorhoede mee te gaan”.

Inmiddels zijn de diverse producenten gefuseerd tot twee bedrijven. De electriciteitsbedrijven hebben zich eveneens gebundeld en gaan gezamenlijk investeren, in grote turbines. Er zijn plannen windenergie nu grootschalig te gaan ontwikkelen.

Hoe blij moeten we daarmee zijn? Milieugroepen zijn vaak wat ambivalent over windenergie. Windmolens leveren „schone” energie en dat is natuurlijk mooi. Maar anderzijds, zeggen sommigen, veroorzaken ze geluidshinder en onrustige slagschaduw, ze doden vogels, er is het risico van losrakende wieken en vooral: ze geven horizonvervuiling.

Veel hiervan wordt op het EBH ontkend: een dode vogel is op Schoteroog nog nooit gevonden, het eigen geluid van de molens valt weg in het windgeruis (althans boven windkracht 2), de veiligheids-eisen voor grote molens zijn veel zwaarder dan die voor de gevaarlijker particuliere molentjes. De horizonvervuiling acht men een kwestie van smaak. Centrales en hoogspanningsleidingen zijn lelijker. Onze oud-Hollandse molens vond men ooit ook storend, de nieuwe zijn op zich mooi van vorm, ze zullen geleidelijk aan gaan horen bij ons landschapsbeeld, een volgende generatie zal ze willen beschermen! Aldus de EBH-mensen.

Zelf denk ik dat dit alleen opgaat voor losstaande molens. Opstellingen van 4 of meer geven, doordat de wieken niet synchroon draaien, een onrustig beeld. Door de enorme masthoogte wordt het achterliggende landschap een Madurodam. Vanuit Spaarndam gezien is de Bavo ingeschrompeld tot halverwege de masten. En dan, één molenpark drukt zijn stempel op wel erg veel landschappen: bij Penningsveer zie je vier molens, maar bij Spaarndam zie je er ook vier, en vier als je in Haarlem langs het Spaarne rijdt en nog eens vier vanaf de Lagedijk – dat lijken er al zestien.

Met dat al, windenergie staat nog maar aan het begin van z'n ontwikkeling. Zeven provincies willen voor het jaar 2000 in totaal 3000 molens te bouwen. Ir Schol ziet die er trouwens niet komen. „Iedereen vindt windenergie mooi, maar bij de burens”. Ons provinciaal bestuur, dat lokaties moet zoeken, denkt daarbij niet aan Haarlem. Haarlem ligt niet in een van de zgn „zeer windrijke gebieden”. Schoteroog ligt dan ook nog eens aan de lijzijde van de Haarlemse bebouwing. Een initiatief van de werkgroep „Energie anders” voor een 50kW-molen aan de Slaperdijk strandde destijds al op tegenstand van de Provincie.

Maar Haarlem kan natuurlijk op eigen initiatief verder uitbreiden. Het evaluatie-rapport eindigt zo: „Wij zijn van mening dat de lokatie Schoteroog in principe geschikt is voor uitbreiding met zes turbines van 500 kW. Het is aan te bevelen dat hiermee rekening wordt gehouden met de ontwikkeling van het recreatiegebied op de voormalige belt aan de Mooie Nel”. Echte plannen voor zo'n uitbreiding heeft men trouwens nog niet.

Wat zou zo'n uitbreiding betekenen? Zwaardere molens (500 kW ipv de 250 kW turbines van nu) vragen in principe hogere en zwaardere masten. Doordat de masten 130 m van elkaar moeten staan (anders storen de molens elkaars wind) vergen 10 molens een oppervlak van zeg 260 x 390 m. Dat is ruim 12 voetbalvelden. Voor 10 molens zijn 5 transformatorhuisjes nodig. Wie zulke opstellingen van elders kent, weet dat een wat groter molenpark al gauw gaat lijken op een fabrieksterrein.

De Haarlemse gemeenteraad zal dat straks moeten afwegen tegen de baten. Nu leveren 4 molens van 250 kW samen 1000 kW. Met 6 van 500 kW erbij zou dat totaal 4000 kW worden. Dat zou dan (als ze allemaal geregeld draaien) 1,4% dekken van de huidige Haarlemse behoefte. Maar, zo vertelt ir Schol, in de 3 jaar waarin de Haarlemse windmolens tot stand kwamen (1986/89) steeg het Haarlemse energiegebruik met 10%. Maatregelen tot het beperken van het gebruik leveren dus al gauw meer winst op dan het bouwen van een windenergie-fabriek, die het beeld van Haarlems recreatieruimte rond de Mooie Nel ingrijpend verandert en toch slechts marginaal bijdraagt aan de Haarlemse energiebehoefte. Het lijkt hoe dan ook verstandig dat het EBH eerst maar eens wil wachten tot windmolens ook werkelijk geregeld draaien.

Herman Radema

Kroniek van Spaarndam

Periode 28-11-1990 tot 1-3-1991

wo 28 nov	Bij de bespreking van de begroting van de gemeente Haarlemmerliede doet mevrouw F. Dasselaar (VVD) het voorstel om op het perceel grond naast het Dorpscentrum in Spaarndam duurdere seniorenwoningen te bouwen en als dat niet haalbaar is mag er van haar partij ook wel een klein hotel op komen.
vr 30 nov	Een nieuwe ondernemer opent de deuren in de winkelgalerij aan de Dr. W. Nijestraat 83. Leo van Norde start er een „Bloemenpaleis“ als opvolger van Co van Velzen.
za 1 dec	Sinterklaas is dit jaar onvermoeibaar. Na op 24 november officieel aan de Kolk te zijn ontvangen verschijnt hij nu als „klant“ van de Ondernemersvereniging Spaarndam in het Winkelcentrum „Nieuw-Spaarndam“.
	Deze dag overleed Elisabeth Catharina Theodora Maria Ruijgrok – van Nieuwburg, weduwe van Albertus Ruijgrok op de leeftijd van 83 jaar. Voorheen woonde ze jarenlang aan de Ringweg 67.
di 4 dec	Onverwacht overleed Hendrik Jan Willemsen op de leeftijd van 64 jaar. Hij woonde op de Kerklaan nummer 24.
do 6 dec	De heer Cozijnsen wordt door het college van Haarlemmerliede als deurwaarder aangesteld om achterstallige belastingen in te vorderen.
za 8 dec	Er wordt een begin gemaakt met de aanleg van de tweede fase van het Houtrakbos aan de Noorderweg.
di 11 dec	Dorpsgenoot Chris van Warmerdam Sr verschijnt op de foto in het H.D. zittend op de publieke tribune van de Raadzaal in Haarlem. Zijn visie: „Door alles op te nemen, kan ik er achter komen waar het verkeerd gaat“.
za 15 dec	Amsterdam probeert de geluidshinder van nachtvluchten op Schiphol drastisch te beperken. Ook Halfweg en Zwanenburg moeten ontzien worden. Spaarndam en de Velserbroek zullen echter meer hinder ondervinden. Verder zullen de uitbreidingsplannen voor de luchthaven zeker voor meer lawaai gaan zorgen. Het Platform Leefmilieu Regio Schiphol vraagt om steun van de Spaarndammers. Via het Dorpsorgaan worden raamaffiches verspreid. Adres: Postbus 49, 2064 ZG Spaarndam, giro 17339.
ma 17 dec	Vandaag overleed op de leeftijd van 89 jaar onze oud-dorpsgenoot Johannes Oud. De laatste jaren verbleef hij samen met zijn vrouw in de „Schoterhof“ in Haarlem.
di 18 dec	Onze dorpsgenote Gerda Edens exposeert haar kleurige wandobjecten bij de Stichting Beeldende Kunst aan de Gedempte Oude Gracht 121 in Haarlem.
wo 19 dec	Vandaag overleed Jan Lammers op de leeftijd van 72 jaar. Hij woonde aan de Pol op nummer 34.

Kroniek van Spaarndam

do 20 dec	In de Oude Kerk in Spaarndam werd de traditionele Dorpskerstzang gehouden. Naast organist Kees Huges en trompettist Jan Leuven zorgden het Spaarndams Gemengd Koor o.l.v. Ernst van 't Kaar en de familie Dingstee voor de muzikale omlijsting.
za 22 dec	Burgemeester IJsselmuiden van Haarlemmerliede en Spaarnwoude in de rubriek „Het Gesprek van de Week“ in het H.D.: „Ik ben hier met geen stok weg te krijgen“. „Al 18 jaar is hij de grote regelaar die de met opheffing bedreigde gemeente met vaste hand leidt“.
ma 24 dec	In Huize Pelsser aan de Westkolk vindt in het geheim een gesprek plaats tussen PvdA en Groen Links enerzijds en D'66 anderzijds. Onderhandelt de oppositie met een regerende partij uit de Raad van de gemeente Haarlem over „partnerwisseling“? Deze vergadering kon niet lang geheim blijven. Op 12 januari meldde het H.D. deze lokale gebeurtenis als hoofdartikel op de voorpagina. De onervarenheid zou de zo democratisch ingestelde Democraten '66 tot deze misstap hebben gebracht. Coalitiegenoten VVD en CDA reageerden mild. De „Middag van Pelsser“ werd geen „Nacht van Pelsser“.
za 5 jan	Han Bouwens heeft plannen voor de bouw van een nieuwe supermarkt op een terrein gelegen achter de woningen van het Havenplein. De zaken gaan zo goed dat de huidige AH-vestiging te klein is geworden. Alles zou echter nog in een pril stadium verkeren.
zo 6 jan	In Huize „St. Jacob in de Hout“ in Haarlem overleed onze oud-dorpsgenote Cornelia Prevost, weduwe van Pieter Berk, op de leeftijd van 91 jaar.
za 11 jan	Een werkgroep o.l.v. mevrouw E. Novak en de heren J. Oud en F. Eichhorn vraagt om steun bij de verhindering van de plannen voor de bouw van een nieuwe supermarkt. Een belangrijk stuk groen zou verdwijnen, een uniek natuurgebied verloren gaan. Aldus de woordvoerders. In het dorp zijn ook andere stemmen te horen die wel begrip hebben voor de plannen van Han Bouwens. In het H.D. kon men er regelmatig over lezen.
wo 16 jan	Vandaag overleed Geertruida Nooij-Hos, weduwe van Hendrik (Hein) Nooij, op de leeftijd van 73 jaar.
	In „Sport Spuit 11“, het verenigingsblad van de S.V. Spaarnwoude lezen wij dat de eventuele verplaatsing van het Sportpark nog lang kan gaan duren. Er zijn veel bezwaarschriften ingediend. De huidige velden zullen op beperkte wijze gerenoveerd gaan worden.
za 26 jan	Restaurant „'t Stille Water“ aan de Oostkolk is in andere handen overgegaan. Petra Beenders en Carlo Bouma zijn de nieuwe eigenaars. Het interieur werd aangepast. Verder is het plan om „in de stijl van de familie Reijne (de voorgangers) door te gaan“. De prijs per couvert wordt iets populairder.
zo 27 jan	Zes weken na het overlijden van haar echtgenoot Johannes Oud overleed in de „Schoterhof“ in Haarlem Elisabeth Oud-Hartog op de leeftijd van 87 jaar.

Kroniek van Spaarndam

- ma 28 jan Het inzamelen van oud-papier gaat steeds meer problemen opleveren omdat het i.p.v. geld opbrengt geld gaat kosten. Voor jeugdvereniging „Don Bosco” die al sinds mensenheugenis in Spaarndam een keer per maand het oud-papier ophaalt en zo een noodzakelijke aanvulling van de kas verwerft, was deze ontwikkeling een hard gelach. In Spaarndam-Oost was de gemeente bereid een basisprijs te garanderen maar in West was dat niet het geval. Gelukkig bleek de familie Balm van „Holland Paling” bereid om voor West een garantie te geven. Zo kon het ophalen weer worden voortgezet. De problemen zijn echter zeer groot omdat de firma Brantjes Papier wil dat er 5 cent per kilo betaald gaat worden. In december kwam Brantjes het papier niet ophalen en kon Don Bosco het zolang opslaan in de boerderijen van de gebroeders Kroon en de heer Piet Vink.
- wo 30 jan Menno de Vries uit Spaarndam (Westhoff 38) verbleef in Israël in een kibboets toen de Golf Oorlog uitbrak. Op weg naar de stad Tel Aviv maakte hij een aanval mee met een SCUD-raket. Het liep voor hem gelukkig goed af. In het H.D. stond zijn verhaal.
- In het Haarlems Weekblad stond een mooie foto van bruid en bruidegom Ida en Marcel Wessels. Al op 21 december 1990 waren ze getrouwd maar hun uitverkiezing tot „bruidspaar van de maand” kon na een „zwarte selectie-procedure” pas in januari worden gepubliceerd.
- vr 1 feb De service van de treintaxi wordt uitgebreid tot Spaarndam. Men dient zich wel nauwkeurig aan de spelregels te houden.
- S.V. Spaarnwoude heeft een Darts-club opgericht. Elke vrijdagavond wordt er van 20.00 tot 24.00 uur gespeeld in de kantine op het Sportpark.
- Het gemaal van Rijnland aan het Spaarne zal grondig gerenoveerd gaan worden. Informatie vindt U elders in dit blad.
- ma 4 feb De ijsbaan gaat open en bijna 14 dagen lang kan er geschaatst worden. „Nova Zembla” zorgt direct voor een scala van activiteiten.
- wo 6 feb In het H.D. een gezellige foto van de boerenkoolmaaltijd in het Dienstgebouw van de Oude Kerk. Zo willen hervormden en gereformeerden de toenadering bevorderen opdat er uiteindelijk een verder samengaan zal komen.
- vr 8 feb De plannen voor de bouw van seniorenwoningen naast het Dorpscentrum zijn definitief van de baan. Men denkt de plaats beter te kunnen gebruiken voor uitbreiding van de sportzaal en ruimte voor maatschappelijke voorzieningen, m.n. het bejaardenwerk. Ook voor meer parkeerruimte en een snackbar komt er dan plaats vrij.
- Op de Spaarneschool was deze week alle aandacht gericht op een zeehonden-project. Lenie 't Hart van het Zeehondenopvangcentrum te Pieterburen kwam zelf naar Spaarndam om de afsluiting van het project mee te maken. De kinderen hadden werkstukjes gemaakt en die werden verkocht. De opbrengst van ruim 600 gulden was bestemd voor het opvangcentrum.

Kroniek van Spaarndam

- za 9 feb Dorpsgenoot Kees Duinker kreeg landelijke bekendheid toen hij samen met Rob Haverkamp het ijskeldertje van „De Rijk” in Bloemendaal weer in gebruik stelde. De mooiste foto van Cees werd afgedrukt in de rubriek „DEJA VU” van het NRC Handelsblad.
- In de kantine van het Sportpark werd een kienavond georganiseerd voor het missiewerk van zuster Thea Lemmers in Djakarta. De opbrengst was f 3500,-. Door een gift van f 2000,- werd dit bedrag verhoogd tot f 5500,-.
- zo 10 feb Velen hebben genoten van het mooie schaatsweer en in het bijzonder van de arreslee-wedstrijden op de ijsbaan van „Nova Zembla”.
- wo 13 feb De gemeente Haarlemmerliede zal aan de aanleg van een tolplein tussen Zijkanaal-C en het Rottepolderplein geen medewerking verlenen. Burgemeester IJsselmuiden noemde dit plan uit landschappelijk en verkeerstechnisch oogpunt onaanvaardbaar.
- zo 16 feb In een oplage van 80 stuks verschijnt de Spaarndammer Courant in een nieuwe uitvoering onder de naam „De Nieuweling”. Mensen die wonen op 't Vaartje, de Nieuwe Rijkweg en het Havenplein ontvangen het blad gratis. Redactieleden zijn Paul Balm, Tobias Spierenburg, Jeroen van Attekum, Oscar Spierenburg, Etienne Loerakker en Ewout Voors. Het redactie-adres is 't Vaartje 15.
- Spaarndam heeft weer een houten woning. IJdijk 20 is bijna klaar. Lieftallige meisjes maken van achter de ramen reclame voor een middel tegen rimpels. Waarschijnlijk is dat een noodvoorziening of heeft de eigenaar dit symbolisch bedoeld? Wil hij de dorpsgenoten die bij de „sloop” en „bouw” van dit pand hun voorhoofd hebben gefronst een advies geven hoe ze van hun rimpels af kunnen komen?
- wo 20 feb De wereld wordt steeds kleiner. Eerdaags zal de Amerikaanse zender CNN, die bij de berichtgeving over de Golfoorlog zo'n prominente rol heeft gespeeld ook in Spaarndam-Oost te ontvangen zijn.
- di 26 feb Onverwacht overleed onze dorpsgenoot Jan Cornelis Cornelissen op de leeftijd van 69 jaar. Hij woonde aan de Christiaan Bruningsstraat 3. Bijna 25 jaar was hij lid van de gemeenteraad van Haarlemmerliede voor de VVD. Hij diende de gemeenschap in vele functies.

Vierde jaarverslag van de Historische Werkgroep Spaarndam

periode aug 1989 - dec 1990

Algemeen

In deze periode kwam de groep in totaal 10 keer bij elkaar.

Naast deze algemene bijeenkomsten waarin vooral ervaringen werden uitgewisseld en nieuw ontvangen materiaal werd besproken, waren er verschillende bijeenkomsten waarin aan de organisatie van het historisch archief werd gewerkt. Plaats van samenkomst is nog steeds Westkolk 4.

Ons lid A. de Rooij vordert gestaag bij het uitschrijven van de verkoopacten van woningen en vissersschuiten vanaf 1811 tot in de 18e eeuw. Ook de verwerking van de DTB van Spaarnwoude en Spaarndam in de computer door de heren W. van Warmerdam en H. Koelman, vindt voortgang en leidt regelmatig tot publikaties.

Verder stond in deze periode centraal de voorbereiding van de tentoonstelling „Spaarndam 705” die van 13 t/m 20 oktober 1990 werd gehouden in het Dorpscentrum. Het klaar maken van de panelen met foto's en teksten, in thema's georganiseerd, vergde heel wat tijd en aandacht. In totaal werden ruim 30 panelen klaargemaakt. Samen met de in 1985 samengestelde ruim 50 panelen kon in 90 panelen aan de bezoekers van de tentoonstelling een goed overzicht van de geschiedenis van Spaarndam worden geboden.

Ons lid H. Meekel was op de tentoonstelling aanwezig met zijn verzameling oude ansichten van Spaarndam. De heren W. van Warmerdam en H. Koelman, die al veel gegevens uit de DTB van Spaarnwoude en Spaarndam in hun computerprogramma hebben verwerkt, waren op de tentoonstelling aanwezig om op verzoek de bezoekers stamboomgegevens te verschaffen.

Verder kon er op videoband twee keer per dag een programma worden vertoond over de periode 1929-1990, dat ca 2 uur duurde.

De organisatie van de tentoonstelling was in handen van de Commissie Spaarndam 705. In die commissie hadden drie leden van de HWS zitting genomen. De andere 2 leden waren afkomstig uit de Stichting Spaarndam 700, het orgaan dat voor de juridische en financiële zaken verantwoording droeg. Van het Anjerfonds, de gemeenten Haarlem en Haarlemmerliede werden subsidies ontvangen.

In totaal bezochten ca 800 personen de tentoonstelling, waarvan 300 op de eerste dag toen er tevens een dorpsreünie werd gehouden. De heer Wieringa, voorzitter van de Stichting Historisch Museum „Zuid-Kennemerland” opende de tentoonstelling.

De organisatie van de tentoonstelling heeft van de leden van de HWS veel inzet gevraagd, maar na afloop kon met een gevoel van tevredenheid op het hele gebeuren worden teruggezien. N.a.v. de tentoonstelling hebben veel mensen historisch materiaal aan de HWS afgestaan. De werkgroep is daar erg blij mee. Het zal nog wel even duren voordat alles systematisch verwerkt is. In de onderstaande lijst met nieuwe aanwinsten is nog lang niet alles verwerkt. Het boek „Spaarndam 700” waarvan in 1985 750 exemplaren waren gedrukt en dat geheel was uitverkocht, kon na een geslaagde voorinschrijving worden herdrukt.

De samenstelling van de HWS bleef in deze periode ongewijzigd:

A. de Rooij, G.P. Stapel, A. de Vries, S. Jellema, H. Meekel, R. Dijk, F. Cleeren, J. Berk en G. van den Beldt.

Gerrit van den Beldt

*Tijdens de Olympische Spelen van 1928 werd de wegwedstrijd voor wielrenners in de omgeving van Amsterdam gehouden. Hier passeert een wielrenner bij de Grote Sluis.
(Foto archief Jansen)*

Aanwinsten voor de verzameling

Voor het opbergen van het historisch materiaal werd met steun van de Stichting Spaarndam 700 een tweede stalen archiefkast aangeschaft.

1. Contract uit 1901 betreffende het legen van de twee openbare vuilnisbakken in Spaarndam door de familie Amelink.
2. De stamboom Dolleman.
3. Programma uitvoering zangkoor o.l.v. meester Baas op Kerstmiddag 1880 in de N.H. Kerk. Opbrengst bestemd voor de armen.
4. Foto van de pastorie van de N.H. Kerk van ca 1890 en foto's van dominee Baljon.
5. Lijst met 46 kinderen die in 1949 de eerste leerlingen waren van de St. Adalbertus-school.
6. Kopie van de kaart van Lau Hipocritius van deze omgeving uit 1564 en een kaart van de landscheiding tussen het Hoogheemraadschap Rijnland en het Hoogheemraadschap Hondsbosch van ca 1840.
7. Artikel over de duiktoren waarmee Ir. Van Wienen op de Mooie Nel experimenteerde om zo de goudschat van de „Lutine” op de Noordzee te gaan bergen. (1935).
8. Artikel over experiment met het uitzetten van forellen in de fortgracht in 1901. (HD 1901).
9. Gegevens toneelvereniging „WIK”, Willen is Kunnen.
10. Drie foto's van de fotograaf Oly uit het G.A. Amsterdam, gemaakt in 1893.
11. Artikel H.D. 1933 over zeehond in Spaarndam.
12. Gegevens van de Stichting Jeugdhuis Spaarndam.
13. Het verhaal van Aaltje Bakker.
14. Gegevens betreffende het verblijf van de schilders H.F. Boot, Kees Verweij, Cor Visser en Anton Heyboer in Spaarndam.
15. „De sociaal-economische structuur van Haarlem en omgeving”; Heemstede 1943. Gebaseerd op gegevens 1936.
16. Stamboom Melchior.
17. Stamboom Van der Aar.
18. R. Fruin „De opkomst van het Hoogheemraadschap Rijnland”.
19. Kranteartikelen van ca 1975 over de uitbreiding van de Mooie Nel.
20. Goedkeuring statuten Evangelisatie „Bethel” 10 april 1889. Ook de Statuten zelf.

21. „De Watersport” met geïllustreerd verhaal van Cor Visser.
22. Gegevens betreffende bouw woningen aan 't Vaartje en inrichting wijkvoorziening aldaar.
23. Foto's winkel Baelde.
24. Foto's dokter Deggeler en zijn vrouw.
25. Foto's van de heer Jansen.

Brand in de boerderij van Mesman aan de Pol. Bram Oud bouwde op deze plaats zijn Brood- en Koekfabriek „t Spaarne”.
(Foto archief Jansen)

26. Inventaris Oud-Archief Spaarnwoude.
27. Foto's firma Kok.
28. Stamboomgegevens familie Polderman.
29. Concept-register „De Stelling van Amsterdam”, 1990.
30. „Het dorp Spaarnwoude”, katern uit het „Kabinet van Nederlandsche en Kleefsche Oudheden”.
31. Stamboomgegevens mevrouw Lips-Koster.
32. Verpondingsbriefjes van Hermanus Jukes 1793-96.
33. Tolvrijdomverklaring J. Polderman 1824.
34. Tekst Grote Sluis 1804.
35. „Tot een aandenken aan de belijdenis van Jannetje Schilperoord-Hartendorp 1852”.
36. Keuren van Rijnland 1769-1772.
37. G. 't Hart „Het Gemeenlandshuis van Rijnland in Spaarndam”.
38. Honderdste en tweehonderdste penning Hermanus Jukes 1793-1796.
39. Materiaal de „Spaarneghesellen”.
40. Bouwtekening „Prima” en „Secunda”. Scheepswerf Stapel (1931-32).
41. Tekening F. Meppelink van 't Vaartje. Ca 1905.
42. Het jaar 1907 van het H.D.: gegevens Spaarndam en Spaarnwoude.
43. Foto's toneelgroep Ardaleon.
44. Persoonsbewijs.

Ook dit gebeurde in Spaarndam....

Wandelend over ons dorp, op de Spaarndammerdijk bij de viswinkel van de Gebr. Balm, kan ik het nooit nalaten even naar het dubbele huis aan de overkant te kijken.

Dat oude huis zal wellicht binnenkort gesloopt worden.

Het huis, nu een zgn. een-gezinswoning, werd vroeger in tweeën bewoond en de scheidingswand was een houten schot van ¾ duim dik, zo'n 15 millimeter.

Het linker huis werd door mijn ouders bewoond ver voor ik geboren werd. In de beruchte crisisjaren.

Mijn vader had, als hij mij over vroeger vertelde, het nooit over „die goeie ouwe tijd”, maar over „die gezellige ouwe tijd”, want hij kon ondanks zijn armoede in die tijd, om een heleboel lachen. Zo ook om het volgende.

12½ jaar getrouwd. Tijd voor een feestje zou je denken. Nou, ho maar. Crisis, werkloos en 4 kleine kinderen. De muizen lagen dood door de honger voor de kast. Geen feest, stilzwijgen en niemand uitnodigen. Edoch. Tegen negen uur kwamen Piet en Kee Berk, vrienden van mijn ouders, op bezoek. Bloemen hadden ze bij zich, een prachtig veldboekje, en een lucifersdoosje. Het doosje zat vol papiertjes van ongeveer 1,5 cm. in het vierkant en op elk papiertje was geschreven 5 cent. Er moest dus gekaart worden en niet om een cent, maar omdat het „feest” was werd de inzet maar liefst 5 cent.

Om het „feest” compleet te maken moest er ook nog een drankje komen. Mijn ouders waren in het bezit van een karafstel met zes glaasjes, dus werd de karaf gevuld met kraanwater en op de hoek van de tafel gezet. Het feest kon beginnen. Het „geld” werd verdeeld en ieder kreeg 40 „stuivers”. Mijn vader nam de karaf ter hand en vroeg: „Piet, jongen, wat mag ik jou inschenken?”. „Nou, Cas, geef mij maar cognac”, water dus. „Kee, jij?”. „Ik een boerenjongen”. Mijn moeder nam advocaat en mijn vader jenever. Na geproost te hebben werden de kaarten geschud en gedeeld. „Stop, voor we gaan spelen, eerst het gebak” zei mijn moeder, die de keuken inging waar zij even later uit tevoorschijn kwam met een bord en daarop keurig in vieren gesneden een boterham. Ze mochten kiezen uit slagroom of mokka.

De hele avond werd er gekaart en gedronken, want de karaf werd diverse malen gevuld. Het kaarten werd vrij grof gespeeld, doordat, als je een goede kaart ontvangen had er soms wel vijf stuivers werden ingezet.

Na een paar uur gezelligheid werd het tijd om te stoppen. De dames hadden flink wat geld verloren aan de heren, maar deze beloofden om samen van hun winst nog een taart en drank te kopen zodat gevierden deze „Bruiloft” nog eens herhaald kon worden.

Bij het uitzwaaien van de gasten werd nog gezegd, dat hij ondanks alle drank, toch morgen vroeg uit het stro moest om op tijd in het stempellokaal aanwezig te zijn.

Och arme.

Alle vier waren ze de dunne houten tussenwand vergeten. Tot weken na het „bruiloftsfeest” kregen ze op- en aanmerkingen van diverse kanten te horen over hun schandelijk gedrag. Drank, gebak en grof gokken van zo een kleine uitkering. Wat moesten die kleine kinderen toch een hoop missen met zulke ouders en hun vrienden.

Wekenlang hebben mijn ouders en Ome Piet en tante Kee lol gehad om die op- en aanmerkingen.

Aan dit verhaal moet ik altijd denken bij het zien van dat oude huis met de rood-witte luiken. Als het gesloopt wordt en er later iets heel anders staat, zal ik me dat oude huis toch weer voor de geest halen en zal om mijn mond een glimlach verschijnen.

Misschien bij u ook wel.

Dick de Rooy Czn

Barend Biesheuvel en Klaaske Biesheuvel-de Jong

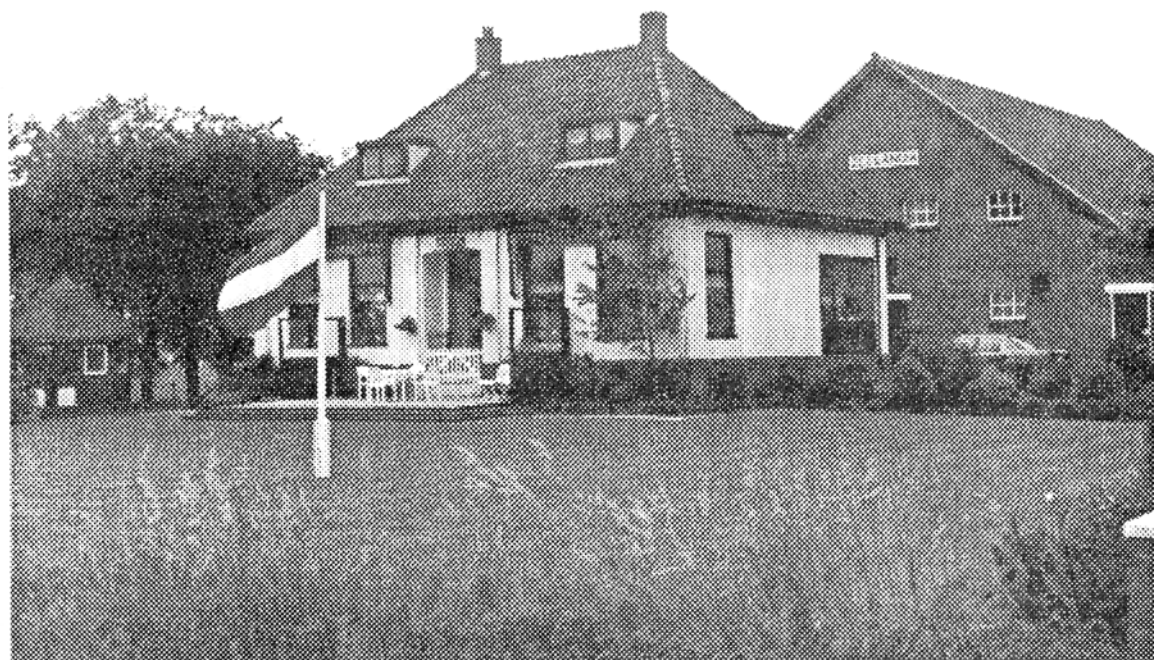
„jezelf blijven en daarbij je naaste niet vergeten“

Dit keer geen bezoekje in het oude dorp, geen huisje op de dijk of uitzicht op het IJ, dit keer trekken we de polder in om een bezoek af te leggen aan een echtpaar dat zo heel veel voor Spaarndam en zijn inwoners heeft betekend en nog betekent.

Ze bewonen een riant boerderij aan de Ringweg: de boerderij ZEELANDIA van waaruit ze een prachtig uitzicht hebben over de polder.

De heer des huizes draagt de naam Barend en binnen de grote familie Biesheuvel zijn er niet minder dan 20 „Barenden“.

Deze Barend echter staat bekend onder „Barend van Zeelandia“. Zelfs op Zeelandia waren er ooit 3 Barenden onder een dak: vader, zoon en kleinzoon. Wij beperken ons echter tot de enige, echte Barend Biesheuvel, bouwboer, voorzitter van het CDA met de bloedgroep AR, gemeenteraadslid gedurende vele jaren, mede-oprichter van het Dorpshuis, bestuurslid van de school, kerkeraadslid en voorzitter van de Kruisvereniging.

Geboren in 1915 op Zeelandia en daar nog steeds woonachtig. Al ruim een halve eeuw woont hij daar samen met zijn vrouw, de niet minder bekende Klaaske Biesheuvel – de Jong. De presidente van de Christelijke Vrouwenbond, lid van de Plattelandsvrouwen, afdeling Spaarndam, mede-oprichter van de Olm in Zwanenburg (wat een gelijke functie heeft als ons Dorpshuis), voorzitter en secretaresse van de Bejaardensoos, voorvrouw van het Diensten-centrum en duizendpoot voor het Rode Kruis, waarvoor ze tevens al heel wat jaren collecteert. Ze vervelen zich beiden geen moment; hun dagen zijn altijd gevuld en ze blijven genieten van alles om zich heen.

Over daggelders en landbouw-ontwikkeling

Het lijkt een ver verleden, wanneer we praten over daggelders. Jonge mannen die meestal voor een korte periode bij een boer werkten en per dag betaald werden. Ook bij de Biesheuvels waren deze tijdelijke krachten aanwezig. Zij deden in het voorjaar het wiewerk en „bieten op één zetten“. En later hielpen zij bij het oogsten van tarwe, bieten en aardappelen, hetgeen in de jaren 30 nog met de hand gebeurde. Er waren in die tijd ook meer gewassen zoals: karwij, vlas, erwten en koolzaad.

Niet alleen waren er tijdelijke krachten, ook waren er zogenaamde vaste daggelders. Deze werden voor een heel jaar ingehuurd en woonden ook meestal bij de boerderij.

Twee van deze vaste krachten, Henk de Vogel en Daan Wilderom, hebben vele jaren op Zeelandia tot volle tevredenheid het werk verricht. Vooral Daan Wilderom heeft veel voor de familie Biesheuvel betekend en zag hun dankbaarheid op een dag vertaald in een brommer.

Natuurlijk is er een enorme vooruitgang in de ontwikkeling van de landbouw geweest en heeft dat veel voordelen teweeg gebracht. Het werd minder hard werken voor boer en boerin en door goed voorlichting en een betere teeltechniek zijn de oogsten per hectare ongeveer verdubbeld tegenover de 30er jaren.

Toch heeft die ontwikkeling ook nadelen, er is een teveel aan tarwe, een teveel aan boter en dan blijft het toch moeilijk te verkroppen dat er in Afrika honger wordt geleden, terwijl we hier met grote overschotten zitten. Een ander nadeel is dat vóór de machines in opgang kwamen de boeren het hele jaar door werk hadden, nu heerst er onder hen een verkapt werkloosheid.

Deze enorme ontwikkeling in de landbouw is er echter wel debet aan dat het romantische van de landbouw verdwenen is. Sommige dingen probeert men er nog wel in houden, zo leerde mijn dochter op Zorgvrij hoe ze een koe met de hand moet melken!

Over paarden en ruitersfeesten

Er waren koeboeren en bouwboeren. Koeboeren hadden hun weilanden vol koeien, varkens, schapen en ander vee; bouwboeren hadden bouwland en voornamelijk paarden. Zo-ook bij de Biesheuvels. Paarden, een tractor van 30/40 pk, enkele koeien en varkens voor eigen gebruik. De varkens werden aangeschaft voor de mest. In het najaar kocht je er een en een jaar later in de slachtmaand oktober, werd het varken dan geslacht. Dit slachten gebeurde dan op de boerderij door slager Plas, de vader van onze Spaarndamse kunstschilder Jaap Plas.

– Veel Spaarndammers uit een ver verleden passeren de revue tijdens ons gesprek met de Biesheuvels. In de jaren '20 kwamen er vanuit Zeeland, Brabant en Gelderland veel tijdelijke werkers die hier dan bleven hangen. We noemen dan Ongena, Roels, De Meester, Dijkman, Heimen Germans en Ome Rook en zo zullen er ongetwijfeld meer zijn geweest. –

Het was dus niet verwonderlijk dat de vader van Barend een fervent paardenliefhebber was en paardesport was de sport van het platteland.

Barend zelf had ook al heel jong met paarden te maken, niet alleen ging hij met paard en wagen naar school (de Christelijke school in Haarlem) en hielp hij mee op de boerderij bij zijn vader, ook werd hij lid van een ruitersclub.

Van diezelfde club was ook vader De Jong, die een paardenfokkerij had, lid en door hem werd zijn dochter Klaaske eveneens enthousiast gemaakt en sloot ook zij zich aan bij dezelfde ruitersclub. Het was dus niet verwonderlijk dat Barend en Klaaske elkaar tegen het lijf liepen. Beide families kenden elkaar, er werd wel eens een familiebezoekje afgelegd, doch echt oog voor elkaar kregen zij pas tijdens een ruitersfeest.

En met haar „stikkezakke“ tussen haar bezittingen, haar droom van verpleegster allang weggedrongen; met de ervaring als boerin thuis opgedaan, zo kwam Klaaske de Jong in 1940 vanuit de Amsterdammerpolder naar de boerderij Zeelandia. Ze werd echtgenote, boerin en moeder van maar liefst zeven kinderen. Tot ieders vreugde werd er na zes dochters als laatste in de rij opnieuw een Barend geboren.

Niets-doen is onbekend

Op aanraden van haar man en om niet alleen boerderij en kinderen te verzorgen, sloot Klaaske zich aan bij de Nederlandse Christelijke Vrouwenbond afdeling Zwanenburg. Dat werd het begin van een jarenlange inzet voor veel verenigingen in en om Spaarndam. Het dienstencentrum, de bejaardensoos, het Rode Kruis: met Klaaske Biesheuvel-de Jong als voorvrouw vaarden en varen deze verenigingen wel.

Is het niet een vereniging waarmee zij bezig is, dan blijft er nog genoeg over om niet stil te zitten. De 15 kleinkinderen van het echtpaar Biesheuvel hebben een opa en oma die je ieder kind zou toewensen. Regelmatig is er dan ook een kleinkind te logeren op de grote boerderij en breít oma truien waar menig kind jaloers op is.

Breien, naaien, puzzelen, fietsen en een goed boek: tijd voor verveling is er niet in huize Biesheuvel. Hoogtepunt van het jaar is de Sinterklaasviering met alle kinderen en kleinkinderen, zo'n 35 personen in totaal.

Die hele familie was ook aanwezig toen op 30 april 1990 (voor de 3^e keer op Zeelandia) een lintje werd uitgereikt.

Koninklijke onderscheiding

In april 1990 kreeg Barend Biesheuvel een Koninklijke Onderscheiding in goud in de orde van Oranje Nassau.

Twee mensen waren hem in datzelfde huis voor geweest. De vaste daggelder Daan Wilderom kreeg na 40 jaar trouwe dienst een lintje en ook Barends vader was de trotse bezitter van zo'n onderscheiding.

De Barend Biesheuvel met wie wij in gesprek zijn, ontving zijn onderscheiding voor jarenlange inzet en betrokkenheid bij gemeentelijke-, kerkelijke- en bestuurlijke zaken.

Voor de 3e keer in de geschiedenis van Zeelandia gebeurde dat opnieuw op deze boerderij en dat mag bijzonder genoemd worden, want het is gebruikelijk dat lintjes worden uitgereikt op het plaatselijke raadhuis. Toch werd opnieuw gekozen voor de lokatie Zeelandia en terwijl de hele familie al wekenlang op de hoogte was en ook de hele CDA-fractie op de boerderij gearriveerd was, wist Barend niet wat hem boven zijn hoofd hing en kreeg hij nietsvermoedend de onderscheiding opgespeld.

Het moet een bijzonder gevoel geweest zijn om als 3^e persoon op zijn eigen Zeelandia te worden geridderd!

De politiek nam afscheid van hem en betreurde het dat het agrarische element in de raad sterk zou verminderen met zijn vertrek.

Het afstand doen en afscheid nemen van politiek, kerkelijk en sociaal leven is een geleidelijk proces geweest, misschien iets versneld door de ziekte die hem inmiddels 20 jaar geleden overkwam. Toch heeft Barend Biesheuvel niet van alles afstand gedaan, nog steeds is hij voorzitter van de kruisvereniging. Doch ook die functie zal binnenkort verleden tijd zijn, want op de jaarvergadering van 16 mei a.s. zal hij de voorzittershamer overdragen aan een ander.

Hoewel bijna alle functies die het echtpaar Biesheuvel bekleedden inmiddels zijn neergelegd, is het niet zo dat hun betrokkenheid daarmee ook is verdwenen. Integendeel, beiden zijn en blijven zeer betrokken bij het wel en wee van hun medemens. Dat is een instelling die gewoon nooit verdwijnt.

Het was een plezier en een eer om bij deze mensen op bezoek te zijn en als we een bintje eten zullen we denken aan die boer uit Friesland die een nieuwe aardappel vernoemde naar zijn dochter Bintje; en fietsend over de dijk zullen we misschien stiekem even op de motorkap van een auto voelen of hij al lang verboden geparkeerd staat – dat immers vertelde Klaaske ons. – Een klosje garen halen bij Beijersbergen kon je namelijk een bon opleveren en de politie voelde dan of de motorkap nog warm was, hetgeen betekende dat de bestuurder niet lang weg was. Was de motorkap koud, dan kreeg je een bon. Zo werd dat in het verleden nog weleens gedaan! –

We gunnen het echtpaar Biesheuvel nog heel veel gelukkige jaren in goede gezondheid met kinderen en kleinkinderen en we zijn er van overtuigd dat we namens heel veel Spaarndammers spreken als we zeggen: „Dank, heel veel dank voor zoveel, inzet, betrokkenheid en warme menselijkheid“!

Jan Berk / Ageeth de Kuijer

Darts in Spaarndam

Sinds begin januari is in Spaarndam gelegenheid tot het spelen van Darts in clubverband.

Iedere vrijdagavond van 20.00 tot 24.00 uur kan dit spel beoefend worden in de kantine van S.V. Spaarndam aan de Ringweg. Vooralsnog gebeurt dit in recreatieve zin, dat wil zeggen onder elkaar. Mocht in de zomer blijken dat er voldoende animo is om ook in competitieverband te gaan spelen, dan zal dit in het najaar plaatsvinden. Een ieder die interesse heeft, kan op vrijdagavond vrijblijvend komen kijken.

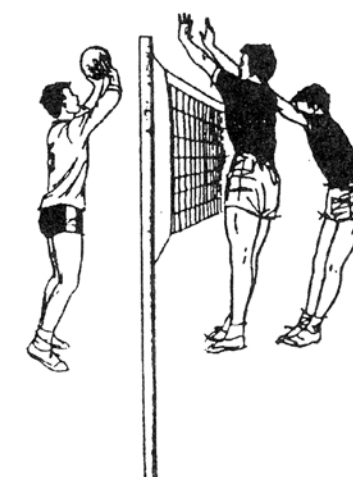
Mocht u inlichtingen willen over Darts in Spaarndam, dan kunt u zich richten tot:

H. van Ommeren,
tel: 38 32 26

Gratis volleyballen in teamverband

Volleybalvereniging Spaarndam bestaat in april/mei van dit jaar 12½ jaar.

Om dit te vieren en het volleyballen in teamverband bekender te maken, geeft de vereniging aan niet-leden de rest van dit seizoen cadeau. Met andere woorden: iedereen, die nog geen lid is, kan de rest van dit seizoen gratis meetrainen en spelen om te kunnen ervaren of het

volleyballen als sport hem/haar bevalt. Men kan dit komen doen op de donderdagavond, waar men kan meetrainen met de wedstrijdafdeling of men kan ontspannen meetrainen en spelen met de recreatie-afdeling op de vrijdagavond.

Beiden avonden worden gehouden in het Dorpscentrum aan de Ringweg.

Op donderdagavond trainen de wedstrijd-dames van 20.00 uur tot 21.30 uur en de wedstrijdheren van 21.30 uur tot 23.00 uur.

Op vrijdag speelt de recreatie van 20.00 uur tot 21.00 uur.

Bij de wedstrijdafdeling ligt de nadruk op het zo goed mogelijk volleybal spelen, waarbij conditie en techniek in de belangstelling staan en niet te vergeten de teamgeest; bij de recreanten ligt de nadruk op beweging en ontspanning en wordt minder belang gehecht aan de prestatie. Voor ieder wat wils dus.

Zegt het dus voort, het is tenslotte gratis (dit moet aanslaan bij Hollanders) en het is vrijblijvend. Misschien bevalt het wel zo goed, dat men er het volgende seizoen een lidmaatschap voor over heeft.

Voor nadere informatie kan men bellen met:

Rinco Bakker, 023 - 38 15 94 of

Ada Knijn, 023 - 37 11 15.

Hopelijk tot ziens in de sportzaal van het Dorpscentrum.

Speeltuinvereniging „Nieuw Leven”

Openingstijden Speeltuin „Nieuw Leven” het hele jaar door:

maandag	} van 15.00 uur tot 17.00 uur
dinsdag	
donderdag	
vrijdag	

woensdag	van 13.00 uur tot 17.00 uur
zaterdag	gesloten

Alle schoolvakanties open van 10.00 uur tot 16.30 uur

Nadere berichten voor vakantieprogramma's zie aanplakbiljetten.

Kano- en Roeivereniging van start

De Kano- en Roeivereniging Spaarndam, eind augustus opgericht, heeft nu al 68 leden. Dankzij twee giften kunnen meteen tenminste drie kano's worden aangeschaft. De vereniging hoopt straks club- en stallingsruimte te krijgen in Fort Zuid, maar het zal nog geruime tijd duren voordat dit een andere bestemming krijgt. Tot het zover is krijgt de KRV een gastvrij onderkomen in jachthaven De Rietpol. Zij krijgt daar de beschikking over een 12 meter lang instap-vlot en een bergloods, aan de kant van de Pol. Mensen die graag een eigen boot zouden bezitten maar daarvoor bij eigen huis geen ligplaats hebben, kunnen bij de KRV een ligplaats krijgen als zij andere KRV-leden het medegebruik van hun boot geven. Zo kunnen er op korte termijn meer dan vier boten beschikbaar zijn.

In de a.s. ledenvergadering wordt bepaald welk type activiteiten dit jaar wordt ondernomen (jeugdopleiding?, wedstrijdveren?, toertochten?). Het is de bedoeling op zondag 28 april het seizoen te openen: op het land en op het water.

Wie er nog bij wil zijn kan zich aanmelden bij het KRV-secretariaat:

Grote Sluis 16, tel. 37 17 71.

Bericht van het nationaal fonds kinderbescherming

Brinkpoortstraat 32
7411 HS Deventer
Tel.: 05700-1 18 99
Bank: 707070740
Postbank: 404040

Het Nationaal Fonds Kinderbescherming beschermt niets of niemand. Het biedt hulp aan ongeveer 30.000 kansarme kinderen in Nederland.

Van 7 t/m 13 april 1991 wordt voor de 31^e keer de landelijke nationale collecte gehouden.

Ongeveer 30.000 collectanten gaan dan op pad om zoveel mogelijk geld in te zamelen voor deze kansarme kinderen, die in hoofdzaak zijn ondergebracht in internaten, kindertehuizen, gezinsvervangende tehuizen etc..

Met de opbrengst van deze ene collecteweek moeten deze 30.000 kinderen dus 51 weken uit de voeten kunnen.....en moeten zaken betaald worden als aanschaf van kleding, gebitsregulatie, bijles, geld voor het afmaken van een studie, lidmaatschap van een sportclub etc.etc..

Ondersteuning van alle kanten is onontbeerlijk.

Help daarom deze kansarme kinderen wel een kans te geven.

Geven is toch immers kinderspel?
Giro 40 40 40

Over populaire populieren

Zowel in Spaarndam-West als in Spaarndam-Oost zijn de gemoederen over bomen de laatste tijd nogal hoog opgelopen. In beide gevallen betrof het hoge populieren. Wij willen ons beperken tot de populieren in Spaarndam-Oost.

Toen 15 jaar geleden het Westhoff-complex gerealiseerd werd, hoorde daar ook de groenvoorziening bij en zo kreeg ieder pleintje van de Westhoff een populier.

De bomen groeiden en werden populair. Ze stonden centraal op de pleintjes en de kinderen betrokken hen in hun spel.

Vogels namen bezit van de hoge takken en met name voor de mensen die in woningen met schuttingen woonden was die ene boom op dat plein het teken van natuur dichtbij.

Februari 1991. De plantsoendienst arriveert op de Westhoff met zagen, bijlen en touw en tot ieders verbijstering worden de populieren met de grond gelijk gemaakt.

Heel veel bewoners, waaronder een groot aantal kinderen, zijn diep geschokt. Een van de bewoners schrijft een brief aan B & W en gaat huis aan huis voor handtekeningen. Nagenoeg iedereen tekent.

De kinderen schrijven hun eigen brief.

In hun brief maken de bewoners duidelijk het niet eens te zijn met deze rigoureuze aanpak. Ook willen zij graag weten waarom deze bomen gekapt zijn en zij, als bewoners, daar vooraf geen bericht over hebben ontvangen.

De bewoners vragen duidelijkheid aan de gemeente, niet meer, maar ook niet minder. Dat is hun goed recht.

een van de bewoners

Een bericht van de Vrienden van de Stompe Toren

tekening Diana Willard

Vele lezers van dit blad hebben al eens kennis gemaakt met de activiteiten van het Gilde van de Stompe Toren. In de zomerperiode organiseert het Gilde concerten en exposities in het schilderachtige kerkje te Spaarnwoude. En ook degenen die nog nooit zo'n happening bezochten (dit jaar toch eens doen, het is gratis) kennen de Stompe Toren, die klein maar dapper al vele eeuwen lang karakter geeft aan ons polderlandschap.

Als gevolg van de aanleg van fietspaden door het Recreatieschap Spaarnwoude is het bezoek aan het kerkje de laatste jaren sterk toegenomen.

De bezoekers weten dat het gebouw er nogal haveloos bijstaat. De Stompe Toren moet dringend een algehele restauratie ondergaan. Het Gilde-bestuur zag dat een paar jaar geleden al in en riep daarom de Stichting Vrienden van de Stompe Toren in het leven. De doelstelling van de stichting is kortweg: alles doen wat een spoedige algehele restauratie binnen bereik brengt. En daarmee hebben we al enig succes gehad: met een deel van de restauratie kan omstreeks 1 april 1991 worden begonnen.

De Spaarndamse architect Klaas de Boer heeft een restauratieplan – bestek, tekeningen en begroting – gemaakt. Eind vorig jaar is dat vrijwel ongewijzigd goedgekeurd door de Rijksdienst voor de Monumentenzorg. Dat was een belangrijk moment voor de Stompe Toren. Het betekende dat een aardig deel van de begroting subsidiabel werd gesteld. Daarvan komt een gedeelte dit jaar beschikbaar.

Maar zelfs met het totale (toekomstige) subsidiebedrag zijn we er nog lang niet: het plan omvat ook voorzieningen om het kerkje beter geschikt te maken voor culturele doeleinden. Bijvoorbeeld sanitair, verwarming, keuken, etc. Daarom blijven de Vrienden actief bezig met werving van donateurs en andere manieren om het ontbrekende kapitaal bijeen te brengen.

Wij doen ook een beroep op de lezers van dit blad om, voorzover ze nog geen donateur zijn, zich als donateur aan te melden. Voor slechts f 20,- per jaar bent u dat al. U ontvangt dan tevens enige malen per jaar ons Gilde-blad, waarin wij u van het wel en wee van het kerkje op de hoogte houden. Een éénmalige gift is uiteraard ook van harte welkom.

Het bankrekeningnummer is 11 83 07 991 bij de RABO Bank te Spaarndam.

Inlichtingen worden u graag verstrekt door:

C. van der Sluys	voorzitter	tel. 37 18 50
C. Koster	secretaris	tel. 25 25 44
K. Schmale	penningmeester	

Stichting peuterspeelzaal 't Brinkertje

WACHTTIJD EEN JAAR!

Als u uw kind op wilt geven voor een plaats op de peuterspeelzaal, meldt u zich dan bijtijds! De wachttijd voor plaatsing is op dit moment een jaar!

Oproep voor invalkrachten

Het bestuur van de peuterspeelzaal 't Brinkertje zoekt invalkrachten, M/V, die op oproepbasis kunnen werken bij afwezigheid van de leidsters.

Gevraagd wordt een opleiding tot kleuterleidster of een KVJV (Kinder Verzorging Jeugd Verzorging) opleiding.

Informatie is bij de leidsters van de Peuterspeelzaal te verkrijgen:

Mevrouw C. Hartmann en Mevrouw T. Visser.

U kunt zich aanmelden bij:

Mevrouw T. van Lienden, tel. 38 43 35

Van de Werkgroep Opvang Asielzoekers Spaarndam

Het is enkele maanden geleden dat u iets van ons hoorde. Sinds 2 januari 1991 hebben we een nieuw Irakees gezin. Het gezin bestaat uit vader, moeder en 2 zoontjes van resp. 5 jaar en 8 maanden oud. Ze voelen zich hier al aardig thuis en hebben natuurlijk veel steun van de andere familie, die ook uit Irak komt. Wij moeten nog steeds via deze familie communiceren met het nieuwe gezin. Ze spreken alleen Koerdisch, alhoewel ze flink hun best doen om Nederlands te leren. Hierin worden wij bijgestaan door een aantal vrijwilligers van buiten de werkgroep. Hartelijk dank daarvoor!

Mocht u ook eens zin hebben om ons te helpen met b.v. taal leren of anderszins te helpen, dan kan dat. U hoeft dan geen zitting te nemen in de werkgroep als u dat niet wilt.

Wij beschikken inmiddels ruim 2 jaar over de woning voor asielzoekers. De huisraad die u ons gaf bij de actie, voldoet nog steeds goed. We hebben alleen het bankstel moeten vervangen. Het enige waar we momenteel behoefte aan hebben, zijn een paar reserve matrassen (80 cm). Mocht u ons willen assisteren of heeft u een goed matras over, dan kunt u contact opnemen met:

Margriet Wernik, tel: 37 79 41

Inzamelen oud papier

In januari kregen de inwoners van Spaarndam-West een brief van Don Bosco met daarin de mededeling dat het afgelopen was met het inzamelen van oud papier in Spaarndam-West.

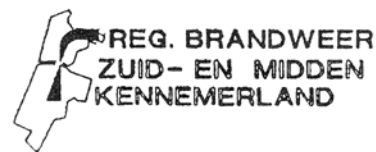
Naar aanleiding daarvan hebben zij enkele reacties ontvangen, waaronder een van de familie Balm van Holland Paling.

Holland Paling is van mening dat een activiteit die al zo lang plaats vindt in ons dorp niet zomaar gestaakt kan worden. Mede uit het oogpunt van het milieu zouden zij het betreuren als het oud papier niet meer opgehaald zal worden. Daarom heeft Holland Paling zich bereid verklaard om Jeugdvereniging Don Bosco maandelijks een aanvulling te geven op de papierprijs. Uiteraard maakt Don Bosco graag gebruik van dit mooie aanbod.

Zodoende zullen zij weer maandelijks (iedere eerste zaterdag) uw oud papier op komen halen en hopen zij ook in de toekomst op uw steun te mogen rekenen.

Diverse Informatie

Regionale brandweer Zuid- en Midden Kennemerland

Deelt mee dat door het in gebruik nemen van het landelijk uniform alarmnummer **06-11** in mei 1990 de lokale brandweer alarmnummers medio januari 1991 vervallen zijn.

Uiteraard blijven van alle brandweerkorpsen telefoonnummers beschikbaar voor informatie over bijvoorbeeld brandveiligheid en preventie. Voor Spaarndam zijn dat de nummers:

Haarlemmerliede ca. en Halfweg: 02907 – 81 12
Haarlem: 023 – 15 95 50

Doch... als iedere seconde telt...
06 – 11 voor brandweer, politie en ambulance

Openstelling Gemeentearchief op zaterdag

Bij wijze van proef zal de studiezaal van het gemeentearchief Haarlem met ingang van 2 maart op zaterdagochtend geopend zijn van 9.00 uur tot 12.30 uur. De proefperiode zal in ieder geval het gehele jaar 1991 duren. **Niet** geopend is de studiezaal in de maanden juni, juli en augustus en op 30 maart, 17 mei en 28 december.

De dienstverlening zal beperkt zijn:

- de historisch topografische atlas is gesloten
- de bibliotheek is gesloten, boeken kunnen schriftelijk of telefonisch gereserveerd worden, uiterlijk de voorafgaande vrijdag om 12.30 uur.
- er worden geen kopieën gemaakt, wel kunnen deze besteld worden
- stukken uit het secretarie-archief Haarlem na 1813 (inclusief bouwtekeningen) zijn niet ter inzage.

Behoudens deze restricties kunnen archiefstukken dus gewoon op de zaterdag zelf aangevraagd worden.

Voor verdere inlichtingen kunt u zich wenden tot de studiezaalambtenaren.

Opening praktijk voetreflexologie/kinesitherapie

Vanaf maandag 4 maart 1991 opent Dhr. J.M. Langedijk te Spaarndam op maandagmiddag in spreekkamer no. 9, zijn praktijk in: Podologie, kinesitherapie en reflex behandeling.

Voetreflexologie

De organen en weefsels in het lichaam hebben allen een reflexie in de voet. Bij storingen zal dit tijdens de massage merkbaar zijn door het ontstaan van pijn, reactie of jeuk. De plaats waar deze gevoelens ontstaan geeft weer welk orgaan of lichaamsdeel niet goed functioneert. Wanneer de blokkades zijn opgelost, is het lichaam in staat zichzelf te genezen. Als reflexoloog help ik uzelf te genezen, door de zwakke plek te stimuleren. Ik ga ervan uit dat ik de mens als „geheel" wil behandelen en niet alleen dat gedeelte van de voet waar zich pijn of klacht bevindt.

Ook d.m.v. **Podologische** inleg zolen, **Kinesitherapie**.

Voor informatie: tel: 02550 – 36556, consult op afspraak.

